

**POSTANOWIENIE
KOMISARZA WYBORCZEGO WE WROCŁAWIU I**

z dnia 20 lipca 2018 r.

**w sprawie podziału powiatu wrocławskiego na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic
i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu**

Działając na podstawie art. 17 § 2 i art. 167 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349), Komisarz Wyborczy we Wrocławiu I

postanawia

- 1) **stwierdzić niewykonanie** przez Radę Powiatu Wrocławskiego w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie podziału powiatu na okręgi wyborcze;
- 2) **dokonać podziału** powiatu wrocławskiego na okręgi wyborcze, ustalić ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu, w sposób określony w **załączniku** do niniejszego postanowienia.

Uzasadnienie

Rada Powiatu Wrocławskiego uchwałą nr XXII/192/18 z dnia 29 maja 2018 r. powieliła dotychczas obowiązujący podział na okręgi wyborcze (uchwała Nr XXVIII/229/14 z dnia 11 czerwca 2014 r.). Postanowieniem z dnia 12 czerwca 2018 r. Komisarz Wyborczy we Wrocławiu I stwierdził niezgodność z prawem dokonanego w/w uchwałą podziału powiatu na okręgi wyborcze, w szczególności z uwagi na wystąpienie mandatu nadwyżkowego, które powodowało niezgodność podziału z zarządzeniem nr 61 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 7 lutego 2018 r. Rada nie uzyskała wymaganych prawem opinii rad gmin łączonych w jeden okręg wyborczy. Komisarz Wyborczy wezwał Radę Powiatu Wrocławskiego do zmiany uchwały nr XXII/192/18 i dokonania podziału na okręgi wyborcze w sposób zgodny z prawem.

Rada Powiatu Wrocławskiego uchwałą nr XXIII/202/2018 z dnia 16 lipca 2018 r. w sprawie podziału powiatu na okręgi wyborcze, ustalenia ich numerów i granic oraz liczby radnych wybieranych w okręgach wyborczych, dokonała zmiany granic okręgów wyborczych. Do uchwały dołączono stosowne opinie rad gmin połączonych w jeden okręg wyborczy. Gminy Kobierzyce i Siechnice nie zajęły stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Komisarz Wyborczy we Wrocławiu I zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 421 § ustawy Kodeks wyborczy zmiany granic okręgów wyborczych mogą być dokonywane najpóźniej na 3 miesiące przed upływem kadencji, jeżeli konieczność taka wynika ze zmiany w podziale terytorialnym państwa, zmiany granic jednostek pomocniczych gminy, zmiany liczby mieszkańców danej gminy, zmiany liczby radnych w radzie gminy lub zmiany liczby radnych wybieranych w okręgach wyborczych. Dokonując analizy zgodności dotychczasowego podziału na okręgi wyborcze rady powiatów powinny uwzględnić liczbę mieszkańców ujętych w stałym rejestrze wyborców danej gminy na koniec IV kwartału 2017 r. Musi to być bowiem ta sama liczba, na podstawie której wojewoda ustalił liczbę wybieranych radnych (art. 375 § 1 Kodeksu wyborczego). Jednocześnie rady powiatów dokonując zmian w podziale na okręgi wyborcze powinny dokonać ich w zakresie niezbędnym do doprowadzenia podziału do zgodności z prawem.

Dotychczas obowiązujący podział powiatu wrocławskiego na okręgi wyborcze wymagał zmiany. W wyniku zmiany liczby mieszkańców w gminach wchodzących w skład powiatu wrocławskiego, zmianie uległa liczba radnych wybieranych w okręgu (przekroczenie normy przedstawicielstwa w okręgu wyborczym nr 5). Spowodowało to wystąpienie mandatu nadwyżkowego. Niemożliwym było przy tym, na co zwraca uwagę Komisarz, dokonanie zmiany tylko liczby radnych wybieranych w poszczególnych okręgach wyborczych, przy uwzględnieniu aktualnych norm przedstawicielstwa dla tych okręgów. Odjęcie mandatu nadwyżkowego wymagało zatem zmiany granic okręgów wyborczych.

Zmiana liczby mieszkańców w gminach spowodowała również, iż dotychczasowy podział na okręgi wyborcze stał się niezgodny z przepisami Kodeksu wyborczego w innym aspekcie. Gmina Czernica, która dotychczas nie mogła stanowić samodzielnego okręgu wyborczego w wyniku wzrostu liczby mieszkańców uzyskała możliwość stanowienia samodzielnie okręgu wyborczego z normą 2,59.

Przepisy Kodeksu wyborczego określają szczególną ochronę dla gminy przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze w powiatach. Zgodnie z art. 454 § 2 i 3 ustawy Kodeks wyborczy okręgiem wyborczym jest jedna gmina, a łączenie gmin w jeden okręg wyborczy jest dopuszczalne tylko w przypadku, gdy liczba

radnych przypadających na którąkolwiek z gmin, wynikająca z normy przedstawicielstwa dla okręgów, wynosiłaby mniej niż 3.

Z cytowanych przepisów wynika jednoznacznie, że ustawodawca przewiduje, jako wyjątek w ściśle określonym w Kodeksie przypadku, łączenie gmin w jeden okręg wyborczy w sytuacji, gdy nie można w inny sposób utworzyć okręgu wyborczego, zgodnego z przepisami Kodeksu. Przyjęcie odmiennej interpretacji w ocenie Komisarza byłoby niezgodne z zasadami tworzenia i zmian okręgów wyborczych. Dlatego jeżeli nie zachodzą przesłanki do łączenia gmin w jeden okręg wyborczy, w ocenie Komisarza niedopuszczalne jest ich łączenie i dokonując zmian należy taką nieprawidłowość usunąć i doprowadzić podział do stanu zgodnego z prawem wyborczym.

Ponadto Komisarz Wyborczy we Wrocławiu I w trybie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego stwierdził, iż gmina Kąty Wrocławskie (4,18), która obecnie stanowi okręg wyborczy z gminą Mietków (0,71) może również samodzielnie stanowić okręg wyborczy. Jednocześnie Komisarz ustalił, iż istnieje możliwość dokonania takich zmian w podziale powiatu wrocławskiego na okręgi wyborcze, które spowodują, iż podział będzie zgodny z prawem. Bez znaczenia pozostaje tutaj, podnoszona przez Radę Powiatu Wrocławskiego, kwestia niezachowania zbliżonej do siebie jednolitej normy przedstawicielstwa w wszystkich okręgach (okręgi niedoreprezentowane lub nadreprezentowane), gdyż normy przedstawicielstwa mieszczą się w przedziale wskazanym w Kodeksie wyborczym.

Komisarz Wyborczy we Wrocławiu I stwierdza ponadto, iż co do zasady podział na okręgi wyborcze jest stały. Jednak zasada stałości podziału odnosi się tylko i wyłącznie do sytuacji, gdy istniejący podział na okręgi wyborcze nie narusza przepisów Kodeksu wyborczego. W takiej sytuacji nie powinien być zmieniany.

Jednak w sytuacji, gdy podział powiatu na okręgi wyborcze narusza zasady Kodeksu wyborczego dokonywanie zmian jest zasadne i konieczne w takim zakresie, aby podział powstały po dokonaniu zmian był zgodny z zasadami zawartymi w ustawie. W ocenie Komisarza niedopuszczalne jest tutaj stopniowanie naruszeń i odstępstw od zasad określonych w ustawie. Dokonanie zmian w niezbędnym zakresie nie pozwala na interpretowanie zasad kodeksowych dowolnie dla potrzeb danej sytuacji, powiązań lokalnych, historycznych, itp.

Za nieprawidłowe należy uznać działanie, które ogranicza się tylko do wyeliminowania części niezgodności i pozostawienia innych z powołaniem się na zasadę stałości podziału, pomimo iż możliwe jest dokonanie zmian w taki sposób, aby nowy podział na okręgi wyborcze był zgodny z prawem.

Jedynie w sytuacji, gdy układ przestrzenny powiatu, w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych gmin, jest tego rodzaju, że spełnienie zasad wynikających z art. 454 Kodeksu wyborczego byłoby niemożliwe wówczas dopuszczalne jest odstępstwo od tych zasad.

Komisarz Wyborczy stwierdza, że z zastosowania normy przedstawicielstwa, wyliczonej dla poszczególnych gmin powiatu wrocławskiego wynika, iż gminy:

- 1) Czernica (2,59), Długołęka (5,49), Kobierzyce (3,55), Kąty Wrocławskie (4,18) i Siechnice (3,74) powinny samodzielnie tworzyć okręgi wyborcze;
- 2) Mietków (0,71), Jordanów Śląski (0,59), Sobótka (2,32) i Żórawina (1,84) są jednostkami niesamodzielnymi i jako takie muszą zostać połączone ze sobą lub, gdy nie ma takiej możliwości, przyłączone do jednostki, która może samodzielnie stanowić okręg.

W tym stanie rzeczy Komisarz Wyborczy we Wrocławiu I stwierdza, że uchwalone uchwałą nr XXIII/202/18 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 16 lipca 2018 r. zmiany w podziale powiatu wrocławskiego na okręgi wyborcze naruszają przepisy ustawy Kodeks wyborczy. W związku z tym postanawia dokonać w trybie art. 17 § 2 Kodeksu wyborczego podziału powiatu wrocławskiego na okręgi wyborcze, ustalić ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu, w sposób określony w załączniku do niniejszego postanowienia.

Postanowienie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego oraz podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie powiatu wrocławskiego.

Od niniejszego postanowienia Komisarza Wyborczego we Wrocławiu I przysługuje odwołanie do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 5 dni od daty jego doręczenia.

Komisarz Wyborczy
we Wrocławiu I

Marcin Sosiński

Otrzymują:

1. Starosta Wrocławski
2. Rada Powiatu Wrocławskiego
3. Wojewoda Dolnośląski
4. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej.

Załącznik do postanowienia
Komisarza Wyborczego we Wrocławiu I
z dnia 20 lipca 2018 r.

Nr okręgu wyborczego	Granice okręgu wyborczego	Liczba radnych wybieranych w okręgu wyborczym
1	Gmina: Długołęka	5
2	Gmina: Czernica	3
3	Gmina: Siechnice	4
4	Gminy: Kobierzyce, Żórawina	5
5	Gmina: Kąty Wrocławskie	4
6	Gminy: Mietków, Sobótka, Jordanów Śląski	4